

## **PROWADZĄCY WARSZTATY, PRELEKCJE I WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE**

### **Mateusz Niwiński** (skrzypce, śpiew męski)

Skrzypek kultywujący ludową manierę gry oraz repertuary wybranych mikroregionów Polski Centralnej, Kujaw, dawnej Galicji, Polesia, uczeń wiejskich muzykantów, aktywny muzyk sceny IN CRUDO, lider Kapeli Niwińskich, Orkiestry Galicja. Uczestnik projektów muzycznych: : Poleski Skład Smyczkowy, Oberkas Travel, Cztery Domy Słońca. Etnolog, pedagog, animator kultury, rękodzielnik, realizator projektów edukacyjnych w zakresie dziedzictwa kulturowego. Współtwórca i pomysłodawca licznych inicjatyw i wydarzeń dedykowanych polskiej muzyce tradycyjnej min. Klubu Festiwalowego Tyndyryndy podczas Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu, Akademii Kolberga, Radomskiej Szkoły Tradycji, Szkoły Tradycji Mazowsza Leśnego, Wiejskich Klubów Tańca pierwszych Taborów Domu Tańca. Prowadzi działalność badawczą, dokumentacyjną i wydawniczą. Prowadzi warsztaty, uczy ludowej gry na skrzypcach min. w ramach programu Grajmy w Szkole (pilotażowa pracownia muzyczna w Rykach), warsztatów w Zespole Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu, podczas Festiwalu Wszystkie Mazurki Świata oraz Międzynarodowej Letniej Szkoły Muzyki Tradycyjnej, założyciel ogniska muzycznego Mazowieckiego Ogniska Muzyki Tradycyjnej w którym od 2022 roku uczy ludowej gry i śpiewu. Organizuje wydarzenia edukacyjne poświęcone dziedzictwu muzyki tradycyjnej Polski Centralnej min. serie potańcówek i warsztatów dla społeczności lokalnej na Mazowszu Leśnym w ramach Szkoły Tradycji Mazowsza Leśnego (2024), Tabor Sannicko-Łowicki. Trzy Strony Kujawiaka (2023, 2024).

### **Agnieszka Niwińska** (bębenek, baraban, tańce i zabawy dla najmłodszych, przędzenie i tkactwo)

Animatorka, pedagog, muzykantka. Gra na bębnie obręczowym i barabanie wykonując polską muzykę tradycyjną. Swój styl rozwinęła grając u boku wiejskich muzykantów m.in.: skrzypków Piotra Gacy, Jana Kmity, Stefana Nowaczka oraz harmonisty Tadeusza Lipca. Wraz z mężem współtworzy kapelę Niwińskich, a także projekty muzyczne Orkiestra Galicja i Poleski Skład Skrzypcowy. Realizuje autorskie muzyczno-rękodzielnicze programy edukacyjne w ramach działalności własnej kapeli, Radomskiej Szkoły Tradycji współpracując z ludową śpiewaczką Marią Siwiec, Międzynarodowej Letniej Szkoły Muzyki Tradycyjnej, Festiwalu Wszystkie Mazurki Świata, Klubu Festiwalowego Tyndyryndy przy FKiŚL w Kazimierzu Dolnym.

### **Jakub Laszkowski** (harmonia, akordeon)

„Wywodzimy się z rodziny, w której nie było tradycji stricte ludowych, lecz nasze zainteresowania tradycjami ludowymi są z nami od najmłodszych lat. W wieku 10 lat dostałem starą "ruską" guzikówkę i bardzo chciałem grać. Trafiłem na P.Stanisława Ptasińskiego z Wielgolasu zdobyłem kontakt i zaczęliśmy do niego jeździć i uczyć się grać, ja( Kuba) na harmonii, a brat Filip na bębenku. W 2021 roku zajęliśmy pierwsze miejsce w kategorii "Mistrz- uczeń " na Powiślakach w Maciejowicach, co było przepustką do OFKiŚL w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą, na którym również zajęliśmy 1 miejsce w tej samej kategorii. Z biegiem lat wstąpiliśmy do zespołów ludowych Cegłowanie w Cegłowie i Sienniczaki w Siennicy, w których kultywujemy tradycje ludowe naszych okolic.”

### **Agata Hartz (śpiew)**

Agata Harz, śpiewaczka, animatorka, członkini honorowa organizacji na rzecz kultury tradycyjnej Warszawski Dom Tańca, wokalistka, która już od lat 90-tych zajmuje się archaicznymi technikami śpiewu (przede wszystkim głosem białym) ucząc się ich „u źródeł” czyli od śpiewaczek wiejskich lub z nagrań archiwalnych.

Swoją wiedzę oraz umiejętności z powodzeniem wykorzystuje w pracy edukacyjnej i w działaniach artystycznych m.in. jako współorganizatorka pierwszych Taborów Domu Tańca ( Chlewiska, Szczecbrzeszyn) oraz Akademii Muzyków Wędrownych w Narolu a też prowadząc warsztaty śpiewu na licznych festiwalach muzycznych np. Tabor Domu Tańca, Festiwal Dźwięki Północy, Festiwal Skrzyżowanie Kultur, Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą i in.

Współpracuje z IKP UW na kierunku Sztuki społeczne oraz Pedagogika Teatru

Współpracuje z Teatrem Stodoła Chochół

Współpracuje z Teatrem Polskiego Radia

Współpracuje z Działem Edukacji Filharmonii Narodowej w Warszawie.

Wokalistka zespołów folkowych: Pies Szczeka, Wędrowiec (I nagroda na Festiwalu Muzyki Folkowej Nowa Tradycja, I nagroda na Turnieju Muzyków Prawdziwych) oraz performerka, wokalistka legendarnego, avant folkowego zespołu Księżyc z którym występuje na wielu wydarzeniach i festiwalach w Polsce oraz na całym świecie (Festiwal Unsound/Kraków/Toronto/Nowy Jork, Festiwal Dźwięki Północy/Gdańsk, Festiwal w Roskilde/Dania i in.)

Dyskografia CD: Księżyc - „Nów” (1993); „Księżyc” (1996, 2004); „Rabbit Eclipse” (2015); CD Wędrowiec - „Wedrują nuk nieużywają”(2019); Senjawazabawa - „Mały człowiek – Kołysanki z przeszłości”.

### **Justyna Piernik (śpiew)**

Śpiewaczka, polonistka, animatorka kultury, dziennikarka Programu 2 Polskiego Radia. Od kilkunastu lat zajmuje się dokumentowaniem, badaniem i wykonywaniem dawnych pieśni tradycyjnych z Polski, Ukrainy i Rosji. Uczyła się u etnomuzykologów-praktyków oraz u śpiewaczek starego pokolenia podczas etnograficznych podróży. Śpiewa pieśni z Mazowsza, Kujaw, Wielkopolski, Lubelszczyzny, pochodzące z archiwów muzycznych i własnych badań terenowych. Bada i interpretuje style i repertuary wybitnych polskich śpiewaczek tradycyjnych. Koordynuje projekty społeczno-muzyczne w lokalnych społecznościach, m.in. na Kujawach. Liderka zespołu Warszawa Wschodnia, solistka w międzynarodowych projektach muzycznych. Zdobywczyni głównej nagrody na Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu w kategorii Folklor-Kontynuacja w 2017 r. Stypendystka Ministra Kultury w dziedzinie twórczości ludowej 2017. Pomysłodawczyni projektu "Kujawska Atlantyda".

Współpracuje z Kapelą Brodów, Kapelą Niwińskich i Wowakin Trio.

### **Natalia i Grzegorz Ajdaccy (tańce i zabawy)**

Grzegorz Ajdacki od 2004 r, a Natalia Ajdacka od 2011 r. propagują tańce i zabawy regionalne wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Prowadzą razem warsztaty, imprezy, zabawy na taborach i innych wydarzeniach jednorazowych i cyklicznych np. w Warszawie (m.in. na „Wiankach nad Wisłą”, Festiwalu „Wszystkie Mazurki Świata”, Święcie Niepodległej na Nowym Świecie), w innych częściach Mazowsza, Polski i za granicą. Podejmują współpracę w charakterze aktorów filmowych i teatralnych. Współtworzyli pierwszy w Polsce teatr tańca tradycyjnego.

Grzegorza rodzina od strony ojca pochodzi ze skraju regionu kołbielskiego, z okolic Otwocka. Pierwszą tamtejszą zabawą na dechach zainteresował się, gdy miał 6 lat. Szlify taneczne zdobywał m.in. na imprezach we Władzinie i w Młądzu oraz na weselach w rodzinie. W ciągu ostatnich lat wielokrotnie

prowadził warsztaty i imprezy między Mińskiem Mazowieckim, Otwockiem i Garwolinem, przeważnie w okolicach Kołbieli, ucząc miejscowych tańców.

Babcia **Grzegorza** zajmowała się rękodziełem, niekiedy śpiewała i opowiadała mu, co się tańczyło w regionie, a dziadek był ponoć świetnym tancerzem. W rodzinie Grzegorza w pokoleniu pradiadków był skrzypek, zaś wśród wujków i ciotek miał harmonistę, trębacza i śpiewaczki.

Od 2002 roku działa w „Domu Tańca”, od 2005 r. jest w Zarządzie tego stowarzyszenia, a w latach 2007-2016 był jego prezesem. Współorganizator wielu Taborów „Domu Tańca”.

Od wielu lat zajmuje się praktycznym przekazywaniem umiejętności tanecznych, jednocześnie pogłębia wiedzę ucząc się od najstarszych wiejskich tancerzy. Podejmuje również współpracę w charakterze choreografa (np. „Feszyn na ludowo”) oraz aktora (filmy: „Śluby panieńskie”, „Akcja wokół wesela”, „Raport Pileckiego”, zdjęcia do filmu o Fryderyku Chopinie, teatr radiowy, np. „Wesele”). Bierze też udział w klipach tanecznych (np. w cyklu „Z przytupem”) i audycjach radiowych. Pod koniec 2011 r. stworzył projekt muzyczno-taneczno-teatralny „Odys” – pierwszy w Polsce teatr tańca, wykorzystujący nasze tańce tradycyjne jako główny środek przekazu. W czasie pandemii, od 2020 r. napisał około 30 artykułów poświęconych polskim tańcom tradycyjnym oraz wywodzącym się od nich tańcom w innych częściach świata.

**Natalia** w latach 2008-2011 współpracowała z teatrem Scena Lubelska 30/32, w którym m.in. były realizowane spektakle muzyczno-taneczne np. „Czarna Mańka”, „Oberki do końca świata”. W latach 2011-2012 była aktorką-tancerką w spektaklu muzyczno-taneczno-teatralnym „Odys”. Tańczy też w filmach i klipach tanecznych: „Z przytupem”, „Raport Pileckiego”. Od 2011 do 2016 roku współprowadziła z Grzegorzem stałe warsztaty taneczne na Scenie Lubelska 30/32. Od 2013 współprowadzi z nim warsztaty i imprezy na Mazowszu, w Kieleckiem, na Kujawach, w Wielkopolsce, a także we Francji, w Estonii, w Czechach, w Niemczech. Oprócz polskich tańców tradycyjnych z Mazowsza (w tym miejskich z Warszawy), z Suwalszczyzny, Lubelskiego, Małopolski Północnej, Kujaw, Wielkopolski i innych regionów Polski, uczyła się też tańców węgierskich, francuskich, białoruskich, łużyckich i innych.

#### **Aneta Bartnicka** (kultura regionu)

Od ponad 30 lat polonistka w kołbielskich szkołach - gimnazjum, a następnie w szkole podstawowej, nauczycielka, pedagog i wychowawca od lat łącząca działalność edukacyjną z aktywnością społeczną i samorządową. Od 2006 roku nieprzerwanie reprezentuje naszą Gminę w Powiecie Otwockim, jako radna powiatowa.

Regionalistka od wielu lat zaangażowana w dokumentowanie, ochronę i popularyzację dziedzictwa kulturowego Kołbieli i okolic. Propagatorka folkloru kołbielskiego, lokalnych tradycji, gwary oraz historii regionu. Autorka licznych publikacji poświęconych kulturze ludowej, w tym opracowanego w 2001 roku „**Słowniczka gwary kołbielskiej**” **"Skarby Mazowsza. Folklor kołbielski"**. Twórczyni i organizatorka wielu projektów regionalnych oraz wydarzeń kulturalnych, m.in. „Lato na wsi”, „Wesele Kołbielskie” i „Wieczory wspomnień”, których celem jest zachowanie lokalnego dziedzictwa oraz budowanie więzi międzypokoleniowych. Od lat zachęca dzieci i młodzież do poznawania historii swojej „małej ojczyzny”, pielęgnowania gwary, zwyczajów i tradycji oraz aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym regionu.

### **Andrzej Kamiński** (filmy o regionie)

scenarzysta, pisarz, dramaturg i dziennikarz – do niedawna zastępca redaktora naczelnego tygodnika „Linia Otwocka”. Aktualnie redaktor naczelny „Celestynki” w Gminie Celestynów od 10 lat. Wcześniej, jako korespondent „Trybuny Mazowieckiej” i „Sztandaru Młodych” w latach 1969-74 pisał artykuły o Celestynowie, w którym mieszka od najmłodszych lat. Jako pisarz, wydawca a także prezes Stowarzyszenia Kultury Mazowska swoją działalnością wykracza poza powiat otwocki. W swoich reportażach publikowanych w „Linii Otwockiej”, „Życiu na gorąco”, „Polonia” w USA, TeleTygodniu” i książkach: „Piołun i maciejka”, „Hulał tu wiatr”, „Boży uśmiech”, „Złamany hufnał”, „Niepokonani”, „Taniec polityków z diabłem”, „Irenka”, „Wyrzut sumienia”, „Azetesiacy pod żaglami”, „Spisek posłów i kapłanów” - słowami malował umiłowane przez siebie Mazowsze i Podlasie, a od 30 lat Gminę Celestynów, w której żyje od przeszło 70 lat, prezentując mieszkańców. Są to często twórcy ludowi, animatorzy kultury, osoby parające się zawodami, które coraz mniej są już powszechne... Książki jego, wydane przez znane wydawnictwa są czytane, a tym samym region mazowiecki i Gmina Celestynów, którą miłuje, rozśławiana jest na cały kraj. W roku 2016 zorganizował koncert Stanisława Górki w celestynowskim kościele parafialnym. Natomiast jako prezes Stowarzyszenia Kultury Mazowska, działającego od 2007 roku, inspirował i organizował wiele imprez, których odbiorcami są mieszkańcy małych i większych miejscowości województwa mazowieckiego. Na potrzeby Gminy Celestynów napisał scenariusze do filmów: „Pieszko i rowerem”, „Gmina Celestynów przyjazna dla inwestycji”, nagrał piosenkę „Celestynów to mój dom”, swojego autorstwa, „Historię Sołectw Gminy Celestynów, dostępną na YouTube, wydał książkę Marty Matosek „Sianokosy” opisującą historię Reguta, Ponurzyca i Podbieli, książkę Andrzeja Mazka opisującą historię wsi Zabieźki i opracował i wydał książkę „Historia Sportu w Gminie Celestynów” w roku 2025, którą napisał wraz z Edwardem Kręgielewskim i Michałem Kwietniem. Za swoje działania w roku 2010 Prezydent RP Lech Kaczyński przyznał mu Brązowy Krzyż Zasługi. Natomiast za szereg publikacji o ludziach wsi odebrał z rąk Ministra Rolnictwa odznakę „Zasłużony dla rolnictwa”. Ponadto z rąk Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego otrzymał w 2015 roku odznakę „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Członek Elitarnego Krajowego Klubu Reportażu. I co najważniejsze jest jednym ze „Skarbów Celestynowa”.

Autor koncepcji filmów „Wesele kołbielskie” i „Żeńcy”.

### **Paweł Całka** (strój tradycyjny, popularyzacja regionu)

Mieszkaniec Woli Sufczyńskiej, związany z regionem przede wszystkim rodzinnie. Z dzieciństwa pamięta, że był laureatem jednego z konkursów wiedzy o regionie w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Kołbieli. Pamięta, też prababcię prawdziwą dawną Kołbielankę mówiącą tylko gwara, strzygącą wielkimi nożycami owce, posiadającą zupełnie niecodzienne dla współczesności umiejętności - przędzenia i tkania. Od 2007 r. związany zawodowo z samorządem gminy Kołbiel. Właśnie w trakcie pracy zawodowej obok podstawowych obowiązków koordynował szereg projektów i przedsięwzięć kulturalnych m.in. projekt dotyczący rekonstrukcji stroju kołbielskiego oraz pokazu dawnego rękodzieła podczas dorocznych Dożynek. Zdobyta i rozwijana podczas tego ostatniego projektu wiedzę wykorzystuje w zakresie doradzania mieszkańcom, organizacjom i artystom w zakresie przywrócenia do życia pełnego stroju tradycyjnego, który w terenie zachował się tylko częściowo. Prowadził popularyzatorskie prelekcje o stroju z regionu kołbielskiego dla Fundacji „Magiczne Kąty” w Kątach Goździejewskich Drugich gm. Dębe Wielkie, Stowarzyszenia Akademia Łucznicza oraz mieszkańców i Koła Gospodyń Wiejskich w Ponurzyca gm Celestynów.